

IF START

FORSIKRINGSVILKÅR STR2-3

Gjelder fra desember 2017

INNHOLD

A Innboforsikring

1 Hvilke skader forsikringen gjelder for	2
2 Hva forsikringen omfatter	3
3 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	4
4 Hvor forsikringen gjelder	5
5 Skadeoppgjørregler	5
6 Andre bestemmelser	6

B Europeiske Reiseforsikring

1 Forsikringens gyldighet	7
2 Avbestillingsforsikring	7
3 Forsinkelser	9
4 Reisegodsforsikring	10
5 Reisesykeforsikring	13
6 Reiseansvarsforsikring	15
7 Rettshjelpforsikring	15
8 Tilleggsforsikringer	16
9 Felles bestemmelser	16

C Ulykkesforsikring

1 Definisjoner	17
2 Hvem som er forsikret	17
3 Hvor forsikringen gjelder	17
4 Når forsikringen gjelder	17
5 Hva forsikringen omfatter	18
6 Hva forsikringen ikke omfatter. Begrensninger .	18
7 Skadeoppgjør	19
8 Avvik fra generelle vilkår	20

D Ansvarsforsikring

1 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	20
2 Hvor forsikringen gjelder	20
3 Hva forsikringen omfatter	21
4 Hva forsikringen ikke omfatter	21
5 Forsikringssum	22
6 Egenandel	22
7 Sikredes plikter ved skade	22
8 Behandling av erstatningskrav	22

E Rettshjelpsforsikring

1 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	22
2 Hvor forsikringen gjelder	22
3 Forsikringens anvendelseområde	23
4 Utgifter som ikke dekkes	23
5 Forsikringssum	23
6 Egenandel	23
7 Øvrige bestemmelser for rettshjelp	23

If Start - utveksling

1 Innboforsikring	23
2 Reiseforsikring	24
3 Ansvarsforsikring	24
4 Rettshjelpsforsikring	24

I tillegg til dette vilkår gjelder:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner.
- Generelle vilkår.
- Lov av 16.juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL).
- Lov av 16.juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring.

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner gjelder foran vilkårene.

A Innboforsikring

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt. Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid Selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og Forsikringsavtaleloven (FAL).

1 HVILKE SKADER FORSIKRINGEN GJELDER FOR

1.1 Brann

Forsikringen gjelder for skade ved

1. Brann, dvs. ild som er kommet løs.
2. Plutselig nedsoting.
3. Eksplosjon.

Unntatt er

- svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.

Sikkerhetsforskrift - Sikring mot brann

Boligen skal ha

- minst en røykvarsler plassert slik at den høres tydelig på soverom når dører er lukket
- godkjent husbrannslange eller godkjent håndsløkkerapparat som kan benyttes i alle rom.

1.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringen gjelder for skade ved lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.

1.3 Naturulykke

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Unntatt er

- skade på tilhenger til bil, småbåter og ting i disse.

Spesiell egenandel, se punkt 5.4.1.

1.4 Vann og annen væske

Forsikringen gjelder for skade ved

1. Plutselig utstrømming av gass, vann eller annen væske ved brudd, oversvømmelse eller lekkasje fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr, akvarium eller brannslukningsapparat.

Tap av gass, vann, annen væske erstattes med høyst 10 000 kroner.

2. Vann som plutselig trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunnen i slik mengde at det blir stående vann på gulvet

Unntatt er

- skade ved sopp, råte eller bakterier.

Sikkerhetsforskrift – sikring mot frost- og vannskader:

For å unngå skader skal sikrede sørge for at bygning er tilstrekkelig oppvarmet eller sørge for nedtapping av røranlegg. Utvendig vannbasseng/annen badeinnretning som boblebad, badestamp og lignende skal tømmes for vann eller holdes tilstrekkelig oppvarmet.

- Når boligen forlates ved fravær over 3 uker, skal hovedstoppekran stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes. Ved nedtapping/avstenging skal det i tillegg kontrolleres at stoppekran er tett.
- Hvis boligen er fritidsbolig eller annen ubebodd bygning gjelder dette allerede ved fravær over 3 dager.

1.5 Tyveri og skadeverk

Forsikringen gjelder for skade ved

1. Tyveri av innbo og løsøre i bygning
Forsikringen omfatter plutselig skadeverk i forbindelse med innbrudd.

I tillegg erstattes bygnings-skade ved innbrudd i leid eller sameiet bolig inntil 16 000 kroner.

Skade forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstand erstattes ikke.

Begrensning:

- Tyveri fra bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal erstattes med inntil 50 000 kroner.

Sikkerhetsforskrift

Spesielt tyveriutsatte gjenstander som smykker og sølvtøy/korpus skal ikke oppbevares på slike steder.

Unntatt er

- tyveri i fellesrom og fellesgarasje selv om tingen oppbevares i låst skap og lignende
- tyveri og skadeverk fra andre rom på bygge- og anleggsplass enn rom for beboelse.
- tyveri og skadeverk i bygning som er åpen for alle eller rom det ikke kreves spesiell tillatelse for å ha adgang til, for eksempel forretning, ventehall, offentlige lokaler og lignende

2. Tyveri i bygning som er sikredes arbeidsplass, men ikke fra bygge- eller anleggsplass. Erstatningen er begrenset til 5 000 kroner.
3. Tyveri fra privat boligs uteareal unntatt fellesareal. Erstatningen er begrenset til 10 000 kroner.
4. Tyveri av sykkel, herunder el-sykkel, barnevogn og PC uten hensyn til hvor i Norden tyveriet fant sted
  - Tyveri av sykkel. Sykkeltilhenger som er låst fast eller montert fast til sykkelen, erstattes også. Erstatningen for hver sykkel/sykkeltilhenger er begrenset til 5 000 kroner. Ingen egenandel - se punkt 5.4.3.
  - Tyveri av barnevogn
  - Tyveri av PC-/datautstyr.
  - Erstatning for PC-/datautstyr erstattes inntil 15 000 kroner per skadetilfelle. Ingen egenandel - se punkt 5.4.4. Programvare erstattes ikke.

Sikkerhetsforskrift:

Sykkel skal være låst når den ikke er i bruk og nøkkel skal oppbevares adskilt fra sykkelen. Når sykkel forlates på annet sted enn i låst bygning, skal montert tilbehør som lett kan demonteres, for eksempel GPS, sykkelcomputer, wattmåler og lignende ikke etterlates på sykkelen.

PC-/datautstyr skal være under tilsyn eller plassert under lås.

5. Ran, overfall og napping av veske
  - Ran og overfall.
  - Napping av veske som sikrede bærer. Erstatning for veskenapping er begrenset til 16 000 kroner.

For punkt 1, 2 og 4 gjelder:

Sikkerhetsforskrift

Sikring mot tyveri og skadeverk.

Sikkerhetsforskriften gjelder dører, vinduer og åpninger inn til bygningen eller de deler av

bygningen, inkludert boder, som husstanden disponerer.

- Dører skal være låst, og nøkkel oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret med haspe eller lignende. Vindu i luftestilling regnes ikke som forsvarlig sikret.
- I andre bygninger enn bolighus skal i tillegg penger, smykker, kamera, pels og andre verdigjenstander oppbevares under lås eller være tilsvarende sikret.

1.6 Andre skader

Forsikringen gjelder for skade som er en direkte følge av en erstatningsmessig bygningsskade under huseiers bygningsforsikring, som huseiers selskap plikter å erstatte i henhold til sine forsikringsvilkår. Dokumentasjon for ansvarserkjennelse fra annet selskap må foreligge før erstatning kan utbetales, jf. FAL par. 8-2.

1.7 Matvarer i fryser

Forsikringen gjelder for skade på matvarer ved utilsiktet temperaturstigning i fryser. Erstatningen er begrenset til 10 000 kroner.

1.8 Brudd på glass og sanitærporselen

Forsikringen gjelder for bruddskade på glassruter og sanitærporselen i leid eller i sameiet bolig.

Unntatt er

- skade ved riper, avskallinger og lignende, uansett årsak.
- skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.
- skade på glass og sanitærporselen som er spesielt montert for, eller har tilknytning til ervervsvirksomhet.
- skade på veksthus.

2 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

2.1 Innenfor forsikringssummen på 300 000 kroner, dekkes innbo og løsøre samt:

- Matvarer i fryser med inntil 10 000 kroner
- Løse deler og løst tilbehør til privat motorkjøretøy med inntil 10 000 kroner
- Gressklipper, snø- og jordfreser eller lignende som ikke kan kjøres fortere enn 10km/t med totalvekt inntil 750 kg.
- Fritidsbåt inntil 15 fot og hver påhengsmotor inntil 10 hk med inntil 10 000 kroner.

- Tilhenger til person- eller varebil med inntil 10 000 kroner.
- Hangglider og paraglider.
- Kano, kajakk og seilbrett.
- Yrkesløsøre og varer i bygning på forsikringsstedet med til sammen inntil 30 000 kroner.
- Hobbyveksthus med inntil 20 000 kroner.

Forsikringen omfatter ikke

- motorkjøretøy, fastmontert tilbehør, dekk og felger til motorkjøretøy.
- gjenstander som er kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklarerert ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se Tolloven/Merverdiavgiftsloven med forskrifter.

2.2 Utover forsikringssummen

Utover forsikringssummen på 300 000 kroner for innbo og løsøre omfattes også:

1. Penger og verdipapirer
Erstatningen er begrenset med til sammen 10 000 kroner.
2. Rydding og bortkjøring
Utgifter til rydding og bortkjøring av verdiløse rester etter skade på forsikrede ting.
3. Merutgifter ved opphold utenfor bolig
Merutgifter til opphold utenfor hjemmet, når denne er ubeboelig. Ekstrautgifter utover en uke skal avtales med If på forhånd. Utgifter til opphold på hotell dekkes med inntil 100 000 kroner, for øvrig ingen sumbegrensning.

Ved beregning av merutgifter ved opphold utenfor den faste bolig skal det tas hensyn til omkostninger som sikrede ville ha hatt uten skade og som han har etter skade. Til fradrag kommer enhver form for erstatning for husleietap, også fra andre forsikringsselskaper, samt innsparte utgifter.
4. Flyttings- og lagringsutgifter
Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting etter skade.
5. Prisstigning
Påløpte merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedag. Erstatningsberegning, se punkt 5.3.

6. Rekonstruksjon av arkiver, datafiler m.m.
Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og -beregninger, arkiver, fotografier, film, videogrammer, samt data og dataprogrammer. Erstatningen er begrenset med til sammen 10 000 kroner.

Forsikringen omfatter ikke utgifter til reise og opphold i forbindelse med rekonstruksjonen.

7. Bygningsmessig tilleggsinnredning bekostet av sikrede i leid eller sameiet bolig.
Tap som sikrede lider ved skade på bygningen hvis tilleggsinnredningen ikke lenger kan brukes fordi
  1. leiekontrakten opphører som følge av skade på bygningen med hjemmel i lov eller av samme grunn er lovlig oppsagt av utleier eller
  2. innredningen ikke blir utbedret som ledd i bygningsskadens utbedring.

Erstatningen er begrenset til 50 000 kroner.

3 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR (SIKREDE)

3.1 Sikrede nevnt i forsikringsbeviset

Forsikringen gjelder kun for den som er nevnt under dekningen If Start i forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder ikke for tinglyste, registrerte rettigheter i det forsikrede innbo og løsøre. FAL par. 7-1,3 ledd er fraveket.

3.2 Andre

Forsikringen gjelder for annen eier av ting enn den som er nevnt ovenfor, men bare hvis den som er nevnt i første avsnitt skriftlig har påtatt seg forsikringsplikt eller skriftlig har påtatt seg å bære risikoen for tingen.

For punkt 3.1 og 3.2 gjelder:

Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Ved skadeoppgjør kan Selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til han med bindende virkning for medforsikrede, med mindre Selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men ikke hvis den nye eier har kjøpt forsikring.

4 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

4.1 Forsikringsstedet

Forsikringen gjelder på det sted, sikredes bolig, som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

4.2 Innenfor Norden

Forsikringen gjelder innenfor Norden

- for ting, penger og verdipapirer som midlertidig er utenfor forsikringsstedet i inntil 2 år
- for ting som skal selges
- på nytt bosted etter flytting, se punkt 6.2.2

5 SKADEOPPGJØRSREGLER

Forsikringsavtalelovens paragraf 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

5.1 Forsikringssummer

Innbo og løsøre erstattes inntil 300 000 kroner. For punkter i vilkåret med angitt sum, erstattes skaden inntil de angitte summer. Reglene om underforsikring gjelder ikke.

5.2 Oppgjørsmåter og erstatningsberegning

Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å

- reparere skadet gjenstand til samme eller i det vesentlige samme stand som da skaden inntraff, beregnet etter prisen på skadedagen
- gjenskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende gjenstand, beregnet etter prisen på skadedagen

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Når gjenstanden erstattes gjøres det fradrag for verdiøkning, fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Det gjøres fradrag for alder, bruk og nedsatt anvendelighet i forhold til gjenstandens sannsynlige brukstid.

For gjenstander som forringes lite, gjøres fradrag bare hvis verditapet utgjør 1/3 eller mer av reparasjons- eller gjenanskaffelsespris.

Antikviteter, kunstgjenstander, og gjenstander som er mottatt brukt, som arv, gave eller kjøpt brukt, erstattes etter gjenanskaffelsespris for tilsvarende brukt gjenstand eller etter omsetningsverdien.

Selskapet kan avgjøre om skaden/tapet skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenanskaffelse eller at Selskapet skaffer i det vesentlige tilsvarende gjenstand. Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det Selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har Selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

5.3 Prisstigning, merutgifter

- Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. I den samlede erstatning for prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter.
- Ved beregning av merutgifter ved opphold utenfor den faste bolig skal det tas hensyn til omkostninger som sikrede ville ha hatt uten skade og som han har etter skade.

Til fradrag kommer enhver form for erstatning for husleietap, også fra andre forsikringsselskaper, samt innsparte utgifter.

5.4 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på 4 000 kroner.

Ved to eller flere tyveriskader under innbodekningen, hvor skadene har oppstått innenfor en kortere periode enn 12 måneder, er egenandelen 8 000 kroner fra og med det andre meldte tyveriet.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

Hvis skaden erstattes ved at Selskapet fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til Selskapet.

Har sikrede flere forsikrede ting i Selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

Spesielle egenandeler

1. Ved naturulykke etter Lov om Naturskadeforsikring, gjelder den egenandel som til enhver tid er fastsatt av Justisdepartementet. Per 01.04.2005 er den 8 000 kroner.
2. Alarm: Det fratrekkes ingen egenandel ved tyveriskade hvis alarm er utløst. Alarmen må være montert av installatør godkjent av Forsikringsselskapenes Godkjenningnemnd.
3. Sykkel: Ved tyveri av sykkel er det ingen egenandel.
4. PC-/datautstyr: Ved tyveri av PC-/datautstyr er det ingen egenandel.

5.5 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår punkt 2 legges til grunn.

5.6 Forhold til konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor konkursbo, leasingselskap, utleiefirma og lignende er Selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- Nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

5.7 Eiendomsretten til skadde ting og til ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men Selskapet har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen Selskapet.

5.8 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

- Ved tinglyst erklæring etter naturskadeloven § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører.
- Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.
- Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.
- Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.
- Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jfr. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger

skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

- Er det tvil om
  - det foreligger naturskade
  - det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
  - betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stedekan sikrede eller Selskapet forelegge spørsmålet for ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

6 ANDRE BESTEMMELSER

6.1 Skademelding

Skade skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold. Selskapet kan kreve at skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).

Følgende skader skal meldes til politiet:

Brann, tyveri, skadeverk, overfall, ran og veskenapping. Ved tyveri av sykkel skal rammenummer oppgis. Selskapet kan kreve at også andre skader skal meldes til politiet.

6.2 Begrensninger og aktsomhetskrav

1. Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjonsregler)
Hvis sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlater, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold (jf. FAL par. 4-11).
2. Endring av risikoen
Sikkerhetstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt vedlike. Hvis det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned (jf. FAL par. 4-7).
3. Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter
Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid blir

overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan utbetalingen under forsikringen helt eller delvis falle bort (jf. FAL par 4-8).

B Europeiske Reiseforsikring

1 FORSIKRINGENS GYLDIGHET

1.1 Forsikringens varighet

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt premien er betalt i inntil 45 dager per reise, regnet fra du forlater bostedsadressen i Norden til du er tilbake på samme adresse. Forsikringen må være gyldig før reisen starter.

Studieavbrudd på grunn av sykdom/ulykkesskade gjelder fra studieavgift/semesteravgift er betalt til studiet/semesteret er avsluttet.

Forsikringen er gyldig utover 45 dager i inntil:

- 2 døgn som følge av uforutsette og tvingende årsaker utenfor din kontroll (f.eks. værforhold).
- 30 døgn når du av medisinske årsaker ikke kan reise hjem som planlagt. Det forutsettes at planlagt hjemreisedato er innenfor forsikringstiden.

1.2 Hvem er forsikret

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset og er medlem av nordisk folketrygd og har folkeregistrert bostedsadresse i Norden.

1.3 Evakuering

Vi erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise/overnatting ved evakuering til nærmeste sikre destinasjon/til bosted i Norden når årsaken til evakueringen er:

- krig, terrorhandling, opprør eller lignende alvorlig forstyrrelse av den offentlige orden. Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder voldshandlinger eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets evakueringsråd for det aktuelle området, eller etter avtale med oss. Det forutsettes at området ble ansett som fredelig før du reiste dit. Generelle vilkår punkt 1.2 fravikes.

- naturkatastrofe på reise utenfor Norden. Med naturkatastrofe forstås jordskjelv, vulkanutbrudd og katastrofe som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstraordinær voldsomhet, styrke og utbredelse. Evakueringen skal skje i henhold til stedelig myndighets-, utenriksdepartementets anbefaling, eller etter avtale med oss. Generelle vilkår punkt 1.1 fravikes
- epidemi som bryter ut på reise utenfor Norden. Med epidemi menes smittsom og alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker. Evakueringen skal skje i henhold til norske myndigheters anbefaling, eller etter avtale med oss.

Vi erstatter slike merutgifter med inntil 30 000 kroner til retur til destinasjon/til hjemsted i Norden er mulig, maksimalt i 30 dager etter at hendelsen inntraff.

1.4 Streik, lockout og konkurs

Forsikringen omfatter ikke tap/skade/merutgifter som direkte eller indirekte har sammenheng med streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt. Merutgifter eller økonomisk tap på grunn av konkurs er heller ikke omfattet.

1.5 Tappt arbeidsfortjeneste

Forsikringen omfatter ikke tappt arbeidsfortjeneste - uansett årsak.

1.6 Ekspedisjoner

Forsikringen omfatter ikke turer og oppdagelsesreiser til steder som krever omfattende planlegging, organisering og utstyr.

Eksempler på ekspedisjoner er:

- Kryssing av Grønlandsisen.
- Turer i Antarktis, Artisk, Nord-Canadas villmark og Amazonas.
- Turer i Himalaya og andre utilgjengelige fjellområder.

Det kan kjøpes egen tilleggsdekning som omfatter ekspedisjoner, se punkt 8.1.

1.7 Krig/terror/politisk uro

Forsikringen omfatter ikke reiser til områder der Utenriksdepartementet:

- Fraråder reiser til/opphold i.
- Fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige.

2 AVBESTILLINGSFORSIKRING

2.1 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder reiser/leieavtaler i hele verden. Den sikrede reise/leieavtale må være betalt av

sikrede før utreisedato og reisen må starte fra bostedsadressen i Norden.

2.2 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter det du ifølge kvittering har betalt for den avbestilte reise før skadetilfellet inntraff. Arrangementer er omfattet når de er en del av reisens pris.

For avbestillingsforsikring regnes forsikringstiden fra det tidspunkt reisen/leieforholdet er helt eller delvis betalt, fram til planlagt avreisetidspunkt. Det er en forutsetning at forsikringen er kjøpt før eller samtidig med første innbetaling for reisen/leieforholdet.

Avbestilling etter at en reise er påbegynt, er ikke omfattet, se punkt 1.1.

2.3 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke:

- Det du kan kreve refundert av reisearrangør/transportør/utleier i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser.
- Skatter og offentlige avgifter.
- Bonuspoeng, CashPoints og andre medlemsfordeler.
- Gebyrer ved refusjon av skatter og avgifter.
- Reiser som er overdratt til andre.
- Egen timeshare-andel, inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter.
- Reiser/arrangementer/leieforhold som avlyses av arrangør/utleier.
- Tjenestereiser.

2.4 Hva vi erstatter

Vi erstatter avbestillingsomkostninger når du ikke kan gjennomføre reisen på grunn av:

- at du eller noen i din nærmeste familie blir uventet, akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i en ulykke, eller dør.
- at din neste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie blir uventet, akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør, se punkt 9.3.
- at din eller din eneste reiseledsagers planlagte behandling/undersøkelse/operasjon fremskyndes eller utsettes og melding som endring mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreise.

- at du eller din eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en rettsak mindre enn 14 dager før planlagt avreise
- brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade som rammer din bolig, forretning eller ditt kontor og når skaden krever at du selv er tilstede
- at det på reisemålet inntreffer en naturkatastrofe som gjør dette utilgjengelig. Det samme gjelder hvis en naturkatastrofe medfører at det er fare for liv og helse å oppholde seg på reisemålet
- at det på reisemålet inntreffer krig, terror eller annen krigslignende handling som gjør reisemålet utilgjengelig og når Utenriksdepartementet fraråder alle reise til/opphold i området. Avbestillingsomkostninger erstattes for reiser med avreise fra reiserådet publiseres og i inntil 14 dager deretter
- at det på reisemålet inntreffer en epidemi/pandemi og WHO/FHI fraråder reiser og opphold til området. At det på reisemålet inntreffer krig, terrorhandling eller annen krigslignende handling som gjør reisemålet utilgjengelig og når Utenriksdepartementet fraråder alle reiser til / opphold i området. Avbestillingsomkostninger erstattes for reiser med avreise fra reiserådet publiseres og i inntil 14 dager deretter

Det er en forutsetning at forholdene som nevnt over inntreffer i forsikringstiden.

2.5 Hva vi ikke erstatter

Vi erstatter ikke avbestilling som skyldes:

- forverring av sykdom/lidelse som er kjent før reisen er betalt
- at sykehusopphold/utredning/undersøkelse/behandling/rekonvalesens tar lengre tid enn planlagt
- innkalling til behandling/utredning/operasjon når du står på venteliste før reisen ble betalt
- at rekreasjons-/kuropphold fremskyndes eller utsettes
- svangerskap eller frivillig abort
- svangerskapskomplikasjoner og fødsel fra og med 36. svangerskapsuke
- at reisens hensikt bortfaller

- frykt for sykdom/smitte i andre tilfeller enn som beskrevet i punkt 2.4
- frykt for situasjonen/tilstanden på reisemålet

2.6 Skadeoppgjørregler

- a) Sikkerhetsforskrift: Straks det er klart at reisen ikke kan gjennomføres, plikter du å avbestille reise/opphold/leieforhold der denne/dette er kjøpt og forholde deg til reisearrangørs avbestillingsbestemmelser regler som er gjeldende for den aktuelle reisen.

Om konsekvensen av å ikke overholde sikkerhetsforskriften, se punkt 9.2.

Følgende må sendes inn ved krav om erstatning:

- Reisedokument/billetter/leieavtale i original og kvittering for betalt reise/leieforhold.
  - Kreditnota eller annen bekreftelse fra reisearrangør som viser dato for avbestilling og avbestillingsomkostningene
  - Legeattest som bekrefter at du oppsøkte lege før reisens påbegynnelse og at avbestillingen skyldes uventet, akutt og behandlingsskrevende sykdom/ulykkeskade inntruffet i forsikringstiden.
  - Legeattest eller annen dokumentasjon som bekrefter uventet, akutt og behandlingsskrevende sykdom, ulykkeskade eller dødsfall i forsikringstiden og som rammet en i din nærmeste familie, din eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie.
  - Skaderapport/takstrapport/politirapport som bekrefter at avbestilling skyldes brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade.
- b) Avbestillingsomkostninger kan aldri kreves erstattet med mer enn ditt reelle økonomiske tap i forbindelse med den avbestilte reisen. Reiser/leieforhold du har betalt for andre enn deg selv, er ikke å anse som ditt økonomiske tap i denne sammenhengen. Hvis du har kjøpt reisearrangørens avbestillingsbeskyttelse eller avbestillingsgaranti, erstatter vi bare reisearrangørens avbestillingsgebyr.
- c) Er det flere som dekker avbestillingsomkostningene, overtar vi din erstatningsrett mot andre for det beløp du har fått utbetalt av oss

3 FORSINKELSER

3.1 Forsinket avgang

Hvis du blir forsinket på grunn av at ditt forhåndsbetalte, offentlige transportmiddel ikke går til avtalt tidspunkt, erstatter vi nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten.

Forsinkelsen må direkte skyldes:

- ekstremvær som forsinker det transportmiddelet du skal reise med
- teknisk feil ved transportmiddelet eller et trafikkuhell med transportmiddelet, se punkt 9.3, og som oppstår etter at din reise er påbegynt, se punkt 1.1.

Det forutsettes at forsinkelsen og årsaken bekrefte skriftlig av reisearrangør eller trafikkselskap.

Vi erstatter inntil 1 500 kroner for reiseutgifter eller overnattingsutgifter.

Vi erstatter ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for.

3.2 Forsinket ankomst

Hvis en forsinkelse på minst 2 timer medfører at du kommer for sent til forhåndsbetalt transport, erstatter vi nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten.

Forsinkelsen må direkte skyldes:

- ekstremvær som forsinker det offentlige transportmiddel du reiser med/skal reise med
- teknisk feil ved det offentlige transportmiddel du reiser med/skal reise med
- trafikkuhell med det offentlige transportmiddel du reiser med/skal reise med, se punkt 9.3
- teknisk feil/trafikkuhell som krever berging av den privatbil du reiser med, se punkt 9.3 og som oppstår etter at din reise er påbegynt, se punkt 1.1.

Det forutsettes at forsinkelsen og årsaken er skriftlig bekreftet av reisearrangør, trafikkselskap eller bergingsselskap.

Vi erstatter:

- reiseutgifter med inntil 5 000 kroner
- overnattingsutgifter med inntil 1 500 kroner

Vi erstatter ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-

direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for.

3.3 Forsinket/forbyttet bagasje

Når innsjekket bagasje ankommer minst 4 timer forsinket til reisemålet, og forsinkelsen er bekreftet av transportøren (PIR-rapport), refunderes nødvendige og dokumenterte (originalkvitteringer) utgifter ved innkjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tiden bagasjen er savnet.

Slike utgifter refunderes også hvis innsjekket bagasje blir forbyttet og ikke kommer til rette innen 4 timer.

Vi refunderer inntil 3 000 kroner.

Vi refunderer ikke innkjøp i løpet av hjemreisen eller etter hjemkomst til bosted i Norden.

Hvis innsjekket bagasje ikke er tilgjengelig på grunn av flyforsinkelse som medfører ufrivillig transit med overnatting, refunderes inntil 500 kroner per person for nødvendige innkjøp av klær og toalettsaker.

4 REISEGODSFORSIKRING

4.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- Personlig reisegods. Med reisegods menes de personlige eiendeler du har med deg for ditt bruk under reise og opphold. Reisegods er også gjenstander du har leid/lånt i henhold til skriftlig kontrakt inngått ved overtakelsen av gjenstanden, før reisen er påbegynt.
- Personlig reisegods sendt som innsjekket bagasje når du reiser sammen med transportmiddelet. En eventuell atskillelse som skyldes transportørens disponering vil ikke få betydning for din rett til erstatning.

4.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Som personlig reisegods regnes ikke:

- motorkjøretøyer og campingvogner med tilbehør.

Med tilbehør menes blant annet alarm, reservedeler og fastmontert musikkanlegg, mobiltelefon og skiboks/bagasjeboks. Kjøreutstyr til motorkjøretøy som kjøredress, hjelm, hansker, støvler og bagasjeoppbevaring regnes ikke som reisegods når dette er i bruk, eller når det oppbevares sammen med kjøretøyet, se også punkt 4.5 e.

- båt med tilbehør. Kano/kajakk regnes ikke som båt i denne sammenheng.

- basehoppputstyr
- flyttegods, møbler og innbo
- varer og vareprøver, verktøy, maskiner-og måleinstrumenter.
- tegninger, manuskripter, dokumenter, reisesjekker, verdipapirer, medlems-/ID-/adgangskort og sertifikater/bevis av ethvert slag.
- frimerker, samlinger, eksponert film og lagrede data. Med samlinger menes gjenstander/ting med samlerinteresse/samleverdi som kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamling.
- nærings- og nytelsesmidler
- dyr
- gjenstander som er anskaffet av arbeidsgiver eller som er anskaffet i forbindelse med yrke/næringsvirksomhet eller annet inntektsgivende arbeid.

4.3 Hvor forsikringen ikke gjelder:

Forsikringen gjelder ikke når du oppholder deg:

- på bostedsadressen i Norden
- på undervisningssted i Norden i undervisningstiden (barnehage/skole/ universitet/høyskole/militærtjeneste med flere)
- på arbeidssted i Norden i arbeidstiden. Med arbeidssted menes stedet der du utfører ditt vanlige, daglige arbeid.

Forsikringen omfatter heller ikke tap av/skade på reisegods som er oppbevart i/på ovennevnte steder, uansett tidspunkt, når du selv er på reise.

4.4 Hvilke tap/skader gjelder forsikringen for

Forsikringen omfatter tap av/skade på ditt reisegods på grunn av:

- a) Tyveri. Med tyveri menes borttagning av eiendeler du har i din besittelse, jf. straffeloven §§ 321, 322 og 323. At eiendeler mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri. jf. straffeloven par.394
- b) Ran, jf.straffeloven §§ 327, 328 og 329.
- c) Skadeverk. Med skadeverk menes at en person rettsstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller eiendeler du har i din besittelse, jf.straffeloven §§21, 22, 351, 352 og 353.

- d) Naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke, det vil si skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring
- e) Trafikkuhell med motorkjøretøy, båt, campingvogn eller sykkel, se punkt 9.3
- f) Brann, nedsoting, direkte lynnedslag og eksplosjon. Med brann menes ild som er kommet løs, se punkt 4.7.
- g) Vannskade i bygning. Med vannskade menes utstrømming av vann fra bygnings rørledning eller vann som trenger inn i bygningen fra terreng eller grunn
- h) Transportskade/tap når reisegods er sendt som innsjekket bagasje og når skade/tap er bekreftet av transportør med PIR-rapport, se punkt 4.7.

4.5 Begrensninger

Innenfor avtalt forsikringssum erstatter vi:

- a) Penger med inntil 3 000 kroner per skadetilfelle.
- b) Sykkel med påmontert utstyr og annet tilbehør, så som hjelm, klær og sko, som du har med på reise utenfor Norden med inntil 5 000 kroner per skadetilfelle. Forøvrig erstattes ikke tap av/skade på sykkel på reise.
- c) Mobiltelefon med tilbehør med inntil 3 000 kroner per skadetilfelle, se også punkt 4.5 e.
- d) Gjenanskaffelse av billetter (reisedokumenter) og pass med inntil 10 000 kroner

En eller flere av gjenstandene som er nevnt i punkt 4.5 e og f med inntil 15 000 kroner samlet per skadetilfelle:

- e) Smykker, klokker, perler, edelstener, edelt metall, bunadssølv, foto- og videoutstyr, datautstyr med tilbehør og programvare, audiovisuelt utstyr med tilbehør, og annet elektronisk/optisk utstyr med tilbehør, se også punkt 4.5 c
- f) Antikviteter, kunstgjenstander, tepper, pelsverk, bunad/folkedrakt med tilbehør (eksklusivt sølv), musikkinstrumenter og musikkutstyr, våpen med tilbehør og ammunisjon, sportsutstyr; også utstyr/tilbehør for fiske, ski, golf, klatring, dykking, luftsport og kjøretutstyr til motorkjøretøy som kjøredress, hjelp, hansker, støvler og bagasjeoppbevaring

- g) Andre enkeltgjenstander enn nevnt i punkt 4.5 e og f med inntil 10 000 kroner per gjenstand

4.6 Sikkerhetsforskrifter for kapittel 4:

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade/tap. Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, jf. punkt 9.2 og FAL § 4.8

1. Du skal holde tilsyn med de forsikrede gjenstander. I dette ligger også en plikt til å påse at alle eiendeler tas med når du forlater et oppholdssted.
2. Du skal sørge for at oppbevaringssted og dører er låst. Nøkler/koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret for å hindre uvedkommende i å komme inn i kjøretøy, campingvogn, båt, telt eller annen midlertidig bopel. Vinduer i luftstilling regnes ikke som forsvarlig sikret.
3. Du skal plassere gjenstander som er nevnt i punkt 4.5 som ikke er i bruk, under lås. Hvis låst oppbevaring ikke er tilgjengelig, skal du bære gjenstandene med deg. Gjenstander som er nevnt i punkt 4.5 a, d og f skal ikke oppbevares i/på kjøretøy, campingvogn, telt eller i rom som andre enn du og ditt reisefølge har adgang til. Elektronisk utstyr som tas med i båt/kano/kajakk skal pakkes i vanntett emballasje.
4. Du skal ikke etterlate de forsikrede gjenstander i/på kjøretøy, campingvogn, båt eller telt om natten eller når disse er forlatt i mer enn 1 døgn. Med natten menes tiden fra du forlater kjøretøyet/campingvognen/teltet til du er tilbake neste dag, og i alle tilfelle når du er borte fra kjøretøyet/campingvognen/teltet mellom kl. 0000 og kl. 0600.

5. Du skal ikke sende skjøre gjenstander, bedervelige varer, medisiner, penger, smykker, armbåndsurer, briller, edelstener, edelt metall, foto-/video- og datautstyr, audiovisuelt utstyr med tilbehør, mobiltelefon og annet elektronisk utstyr i innsjekket bagasje.

4.7 Hva vi ikke erstatter

Vi erstatter ikke:

- skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk
- skadeverk forårsaket i av noen i din nærmeste familie, det vil si ektefelle/samboer, barn, foreldre og søsken
- svi- og gnistskader som ikke skyldes brann

- mindre skade på forsikrede gjenstander, for eksempel rifter, riper, skraper, flekker og lignende
- skade på innsjekket koffert, bag, ryggsekk, barnevogn og sykkel (riper/rifter/skraper/flekker o.l.)
- skade på innsjekket koffert, bag, ryggsekk og annen emballasje
- skade på gjenstander under transport som skyldes at væske har rent ut, at gjenstander er knust, bederlige varer eller at gjenstander på grunn av sin tilstand/form har forårsaket skade
- utgifter/økonomisk tap som følge av tapt/skadet reisegods
- skade/tap som skyldes underslag/bedrageri, jf. straffeloven-§324, 325, 326, 371, 372, 373 og 374
- gjenstander som er kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklarerert ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se Tolloven og Merverdiavgiftsloven med forskrifter.

4.8 Skadeoppgjørregler

Bestemmelsene nedenfor gjelder istedenfor FAL § 6-1.

a) Meldeplikt

Tyveri/ran/innbrudd og andre tap/skade skal straks meldes til lokalt politi, hotell eller reiseleder på stedet. Tap/skade under transport skal straks meldes til transportør og bekrefte med PIR-rapport.

Hvis bortkomne gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, plikter du straks å underrette oss. Du har da rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake innen 14 dager etter at gjenstandene er kommet til rette. I motsatt fall blir gjenstandene vår eiendom, jf. FAL § 8-1.

Vi har rett til å be flyselskap, politi med flere om å overlevere erstattede gjenstander som kommer til rette til oss. Du skal da varsles med tilbud om å få utlevert gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake.

b) Dokumentasjonsplikt

Du skal snarest gi oss de opplysninger og den dokumentasjon (kvitteringer, garantibevis mm) vi trenger for å beregne vårt ansvar og utbetale erstatning. Du må ta vare på skadde

gjenstander og på forespørsel sende dem til oss, jf. FAL § 8-1

c) Erstatningen

Erstatningsgrunnlaget settes til hva det vil koste å:

- reparere skadet gjenstand til samme eller i det vesentlige samme stand som da skaden inntraff, beregnet etter prisen på skadedagen
- gjenanskaffe samme, eller i det vesentlige samme gjenstand, beregnet etter prisen på skadedagen

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Ved gjenanskaffelse gjøres det fradrag for verdiøkning fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Det gjøres fradrag for alder, bruk og nedsatt anvendelighet på grunnlag av gjenstandens sannsynlige brukstid.

Antikviteter, kunstgjenstander og andre gjenstander som er mottatt brukt, som arv, gave eller kjøpt brukt, erstattes etter gjenanskaffelsespris for tilsvarende brukt gjenstand eller etter omsetningsverdi.

Vi kan avgjøre om skaden/tapet skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenanskaffelse eller at vi skaffer i det vesentlige tilsvarende gjenstand.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det vi hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har vi rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Tapt/skadet reisegods eller utgifter i forbindelse med dette kan aldri kreves erstattet med mer enn ditt reelle økonomiske tap.

Er det flere som er ansvarlig for tap/skade, overtar vi din rett til erstatning fra andre for det beløp du har fått utbetalt fra oss.

Vi har rett til å kontrollere dine opplysninger ved henvendelser til forretninger eller andre og har ikke plikt til å utbetale erstatningen før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

5 REISESYKEFORSIKRING

5.1 Hvem er forsikret

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.

5.2 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter dokumenterte merutgifter påløpt i forsikringstiden til nødvendig og vanlig medisinsk behandling som skyldes at du under reisen, punkt 1.1, blir uventet og akutt syk, skadet i en ulykke eller dør som følge av en slik hendelse.

Forverring av sykdom/lidelse som er kjent og under behandling før avreisen, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom inntruffet på reisen.

I tillegg til medisinske behandlingsutgifter omfatter forsikringen merutgifter påløpt i forsikringstiden ved hjemtransport, hjemkallelse, returreise, innhenting av en fastlagt reiserute og kompensasjon for avbrutt reise/tapte feriedager.

Utover merutgifter ved egen sykdom, ulykkesskade og død, omfatter forsikringen merutgifter påløpt i forsikringstiden på grunn av din eneste reiseledsagers uventede akutte sykdom, ulykkesskade, uventede dødsfall eller hjemkallelse, se også punkt 5.5 i.

5.3 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke:

- utgifter som påløper etter at du er kommet tilbake til ditt bosted i Norden
- opphold og behandling ved private klinikker i Norden
- lete-/redningsaksjoner
- sykehjems-/rekreasjons-/kuropphold
- behandling/kontroll av kjent sykdom/lidelse når det før avreise er planlagt undersøkelse/behandling/operasjon eller du står på venteliste for dette
- behandling som skyldes bruk/misbruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer
- abstinensbehandling og medisiner i denne forbindelse, som metadon, subutex og lignende
- sykdom/lidelse som er kjent før avreise og når reisens hensikt er konsultasjon/undersøkelse/behandling/operasjon

5.4 Hvor forsikringen ikke gjelder

Forsikringen gjelder ikke når du oppholder deg:

- på bostedsadressen i Norden

- på arbeidssted i Norden i arbeidstiden. Med arbeidssted menes stedet der du utfører ditt vanlige, daglige arbeid.

5.5 Hva vi erstatter

- a) Medisinske behandlingsutgifter
  - Legehonorar og/eller utgifter til sykehusopphold
  - Medisin og forbindelsessaker foreskrevet av lege på stedet
  - Nødvendige behandlingsutgifter foreskrevet av lege på stedet
  - Nødvendige reiseutgifter til/fra medisinsk behandling. Vi refunderer 2,50 kroner per km ved bruk av privat bil.
- b) Tannlegeutgifter
Utgifter til tannlege erstattes:
  - med inntil 5 000 kroner per skadetilfelle når en ulykkesskade må behandles på reisen
  - med inntil 1 000 kroner per skadetilfelle når akutt tannsykdom/tannskade ved spising må behandles på reisen.

- c) Utsatt hjemreise/endret reiserute
Etter et forsikringstilfelle som beskrevet i punkt 5.2, og forhåndsgodkjenning fra oss, erstatter vi nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting, hjemreise eller innhenting av din reiserute når du, av medisinske årsaker og etter legens ordre, må utsette en fastsatt hjemreise eller ikke kan reise videre som planlagt.

Slike merutgifter erstattes også, i inntil 14 dager, når du må forlenge ditt opphold på reisemålet på grunn av uventet, akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i din nærmeste familie, se punkt 9.3, bosatt på reisemålet.

- d) Hjemtransport/Medisinsk evakuering
Etter et forsikringstilfelle som beskrevet i punkt 5.2, og forhåndsgodkjenning fra oss, erstatter vi syketransport til kvalifisert behandlingssted eller til hjemsted i Norden når adekvat medisinsk behandling ikke kan gis der du befinner deg.

Ved behandling utenfor Norden erstatter vi merutgifter til reise direkte til ditt bosted i Norden, når hjemreise er medisinsk forsvarlig.

Ved dødsfall erstatter vi merutgifter ved transport av kiste eller urne til hjemsted i Norden.

I stedet hjemtransport kan vi erstatte bisettelse/begravelse på stedet med inntil 40 000 kroner per skadetilfelle.

e) Returreise

Hvis et forsikringstilfelle, som beskrevet i punkt 5.2, medfører hjemtransport eller hjemkallelse, erstatte vi nødvendige og dokumenterte merutgifter for en reise tilbake til reisemålet. Returreisen må finne sted innenfor den avbrutte reisens planlagte reisetid og forsikringstid. Se også punkt 5.5 j.

f) Hjemkallelse

Etter forhåndsgodkjennelse fra oss, erstatte vi nødvendige, dokumenterte merutgifter til hjemreise når du, før planlagt hjemreise, må reise til ditt bosted i Norden, se punkt 1.2, på grunn av:

- uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller begravelse/bisettelse på grunn av et uventet dødsfall i din nærmeste familie, se punkt 9.3
- brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade i din bolig, forretning eller kontor i Norden og som krever at du er til stede.

Vi erstatte en hjemreise per skadetilfelle.

g) Tilkallelse

Etter forhåndsgodkjennelse fra oss, erstatte vi nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting ved tilkallelse til skadestedet for inntil to nære familiemedlemmer og på grunn av din uventede, akutte og svært alvorlige eller livstruende sykdom/ulykkesskade eller uventede dødsfall.

Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er bestemt at du skal hjemtransporteres innen kort tid eller du allerede er innlagt på sykehus/institusjon på ditt bosted.

Vi erstatte inntil 80 000 kroner per skadetilfelle.

h) Ledsagelse

Etter et forsikringstilfelle som beskrevet i punkt 5.2, og etter forhåndsgodkjennelse fra oss erstatte vi nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting for en legeforsordnet ledsager når denne skal:

- være sammen med deg på reisemålet til hjemreise eller videre reise er mulig i de tilfeller hjemreise eller videre reise er utsatt/endret etter ordre fra lege på stedet

- følge deg på reise til et behandlingssted eller til ditt bosted i Norden.

i) Din eneste reiseledsager

Vi erstatte nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting når fastsatt hjemreise må utsettes eller den planlagte reisen videre må endres på grunn av at din eneste reiseledsager blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør i forsikringstiden. Merutgifter erstattes også når din eneste reiseledsager må reise hjem på grunn av forhold som nevnt i punkt 5.5 f.

Vi erstatte inntil 35 000 kroner per skadetilfelle.

j) Kompensasjon for avbrutt reise/tapte feriedager Innenfor forsikringstiden og planlagt reisetid erstatte vi avbrutt reise/tapte feriedager på grunn av at

- du av årsaker som beskrevet i punkt 5.2 blir beordret til å holde sengen av behandlende lege på stedet. Antall dager regnes fra tidspunktet for første legekonsultasjon. Kompensasjon ytes kun for sengeleie i løpet av reisens første 45 dager
- du blir innlagt på sykehus av årsaker som er beskrevet i punkt 5.2
- du måtte reise hjem før planlagt av årsaker som beskrevet i punkt 5.5 d og f. I stedet for dagkompensasjon, kan samme beløp erstattes for returreise i henhold til punkt 5.5 e
- din eneste reiseledsager rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet i punkt 5.5 i, og når dette medfører sykehusinnleggelse, legeforsordnet sengeleie eller hjemreise før tiden
- du måtte evakuere reisemålet og reise hjem til Norden før planlagt hjemreise, se punkt 1.3.

Kompensasjonen beregnes på grunnlag av den avbrutte reisens pris og utbetales som kompensasjon per dag for antall ubenyttede dager i forhold til planlagte dager. Med reisens pris forstås det du har betalt for reise og overnatting til og med første sykedag/avbruddsdag. Hvis du reiser med egen bil, beregner vi 2,50 kroner per km som reisens pris, regnet fra ditt bosted i Norden, se punkt 1.1.

Årlige kostnader for timesharebolig eller annen eiendom, inkluderes ikke i reisen pris.

Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves.

Vi erstatter inntil 1 500 kroner per dag inntil reisen pris, inntil 50 000 kroner.

- k) Utflukter/arrangementer
Vi erstatter inntil 2 000 kroner per skadetilfelle for forhåndsbetalte utflukter/arrangementer du ikke fikk benytte fordi behandlende lege på stedet forbød deg å delta. Denne erstatning utbetales ikke i tillegg til den kompensasjon som beskrives i punkt 5.5 j.
- l) Studieavbrudd
Vi erstatter inntil 60 000 kroner for tapt studietid når du blir syk eller skadet og av medisinske grunner og etter legens ordre, ikke kan fullføre det studiet du har betalt for. Erstatningen beregnes på grunnlag av forhåndsbetalt studieavgift/semesteravgift og i forhold til planlagt studietid innenfor forsikringstiden. Det må gjenstå minst en måned av betalt studietid.
- m) Psykologisk førstehjelp
Hvis du får en akutt psykisk krise etter ran/overfall, alvorlig ulykkesskade, brann, eksplosjon, trafikkulykke, naturskade, kapring eller terrorangrep som du har vært involvert i på en reise, erstatter vi inntil 5 000 kroner for behandling hos psykolog/psykiater.

5.6 Hva vi ikke erstatter

Vi erstatter ikke utgifter oppstått i sammenheng med:

- utførelse av/medvirkning til kriminell handling
- opphold og behandling ved private klinikker i Norden
- at undersøkelse, behandling og/eller operasjon forårsaker komplikasjoner/forverring
- fortsatt opphold og behandling på reisemålet når hjemtransport er medisinsk forsvarlig
- svangerskap eller frivillig abort
- svangerskapskomplikasjoner og fødsel fra og med 36. svangerskapsuke
- svært alvorlig sykdom i sluttstadiet
- feilbehandling/feilmedisinering

5.7 Skadeoppgjørregler

Ved sykdom eller ulykke på reise skal du snarest søke lege på stedet og følge dennes anvisning om behandling.

- a) Du må kontakte oss:
- Hvis dine utgifter ved legebesøk eller annen medisinsk behandling forventes å overstige 10 000 kroner.
  - Ved alvorlig sykdom eller ulykkesskade.
  - Ved behov for hjemreise, hjemtransport, tilkallelse, hjemkallelse og ledsagelse.

Vår alarmsentral vil gi deg veiledning og sørge for at du får riktig behandling ved kvalitetssikret behandlingssted. Vi vil også kunne stille betalingsgaranti ovenfor sykehus eller lege, slik at du selv slipper å legge ut for behandlingen.

For å sikre deg adekvat medisinsk behandling, forbeholder vi oss retten til å flytte deg til det behandlingsstedet som til enhver tid er best egnet, eventuelt transportere deg hjem til Norge for behandling.

- b) Dokumentasjon
Du skal sørge for skriftlig bekreftelse fra den behandlende legen på stedet ved avbrutt/utsatt reise, og kunne fremlegge dokumentasjon på at utgiftene som har påløpt skyldes akutt sykdom, ulykkesskade eller uventet dødsfall inntruffet i forsikringstiden.

Europeiske har rett til å innhente opplysninger fra lege/sykehus med flere som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

- c) Begrensninger i behandlingstiden
Erstatningsansvaret for en og samme sykdom/ulykkesskade som krever fortløpende behandling er begrenset til de første 30 døgner etter det første legebesøket.

6 REISEANSVARSFORSIKRING

Forsikringen gjelder på reise utenfor Norden i inntil 45 dager per reise. Forøvrig gjelder kapittel D.

7 RETTSHJELPFORSIKRING

Forsikringen gjelder på reise utenfor Norden i inntil 45 dager per reise. Forøvrig gjelder kapittel E.

8 TILLEGGSFORSIKRINGER

Etter en individuell risikovurdering kan reisesykeforsikringen utvides til å omfatte:

8.1 Ekspedisjoner

Tilleggsforsikringen omfatter turer og oppdagelsesreiser til steder som krever omfattende planlegging, organisering og utstyr.

Eksempler på ekspedisjoner er:

- Kryssing av Grønlandsisen
- Turer i Antarktis, Arktis, Nord-Canadas villmark og Amazonas
- Turer i Himalaya og andre utilgjengelige fjellområder.

9 FELLES BESTEMMELSER

9.1 Opplysningsplikt

I forbindelse med inngåelsen eller fornyelse av en forsikringsavtale, kan vi be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for vår vurdering av risikoen. Forsikringstaker og den forsikrede skal gi riktige og fullstendige svar på våre spørsmål. Forsikringstaker og den forsikrede skal også av eget initiativ gi opplysninger om forhold som han/hun må forstå er av vesentlig betydning for vår vurdering, se FAL §§ 4-1, 4-3, 13-1 og 13-5.

Har forsikringstaker eller den forsikrede svikaktig forsømt sin opplysningsplikt og det er inntruffet et forsikringstilfellet, er vi uten ansvar. Har forsikringstaker eller den forsikrede ellers forsømt sin opplysningsplikt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL §§ 4-2, 13-2 og 13-4.

Er det oppstått tap/skade, har du bevisbyrden for at et forsikringstilfelle er inntruffet. Du har også bevisbyrden for at forsikringstilfellet har medført tap/utgifter/merutgifter som omfattes av gjeldende vilkår.

9.2 Aktsomhet

- a) Forsikringen har sikkerhetsforskrifter som skal forebygge og begrense tap/skade. Forskriftene skal overholdes. Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort. Et slikt forbehold kan ikke gjøres gjeldende hvis det ikke er noe, eller bare lite å legge sikrede til last, eller hvis forsikringstilfellet ikke skyldes overtredelsen. Selv om vi kan gjøre gjeldende at en sikkerhetsforskrift er overtrådt, kan vi likevel pålegges delvis ansvar. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på arten av den sikkerhetsforskrift som er overtrådt, skyldgraden, skadeforløpet, om du var i selvforskyldt rus og forholdene ellers, jf. FAL §§ 4-8 og 13-9.

- b) Har du forsettelig fremkalt forsikringstilfellet, er vi ikke ansvarlig. Har du grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, eller økt skadens omfang, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om du var i selvforskyldt rus, hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av ansvar vil få for den/de som har krav på forsikringen, eller for andre personer som er økonomisk avhengig av deg og forholdene ellers. Vi kan ikke påberope oss reglene hvis du på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av din handling, se FAL §§ 4-9, 13-9 og 13-9.
- c) Er et forsikringstilfelle inntruffet, skal du snarest melde fra til oss. Vil du fremme et erstatningskrav, skal du gi oss de opplysninger og den dokumentasjon som er tilgjengelig og som vi trenger for å ta stilling til kravet og utbetale erstatningen, se FAL §§ 8-1 og 18-1.
- d) Er det oppstått tap/skade/utgifter, skal du gjøre det som med rimelighet kan ventes av deg for å avverge eller begrense skadens omfang og følge de pålegg Selskapet gir for å begrense omfanget av sitt ansvar, se FAL 4-10, 13-11 og 13-12. Oppstår det tap/skade/utgifter som følge av at du forsettlig eller grovt uaktsomt har forsømt dine plikter eller latt være å følge et pålegg som du plikter å etterkomme, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL §§ 4-10 og 13-12.
- e) Hvis din rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av dine handlinger eller unnlater, får dette samme virkning ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av din medforsikrede ektefelle/samboer/partner, se FAL § 4-11.

9.3 Definisjoner

Forsikringstaker: Den som inngår forsikringsavtalen med oss.

Sikrede: Den som etter forsikringsavtalen i skadeforsikring vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.

Forsikrede: Den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til.

Nærmeste familie: Ektefelle/samboer/registrert partner, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, oldeforeldre, søsken, svogere, svigerinner, svigerforeldre, svigerdatter og svigersønn.

Samboer: Den som lever sammen med forsikringstaker i et ekteskapslignende forhold og

har samme bostedsadresse i Norden, registrert i folkeregisteret.

Eneste reiseledsager: Den person som er registrert som ditt eneste reisefølge og som skal foreta hele reisen sammen med deg.

Innsjekket bagasje: Personlig reisegods som du mot kvittering har overlatt fly-, båt-, tog-/ busselskap for transport og når du selv reiser sammen med transportmiddelet

Trafikkuhell:

- Kollisjon/utforkjøring med motorkjøretøy/ tilhenger/campingvogn som er i trafikk.
- Kollisjon/kantring/grunnstøting med båt/kano/kajakk som er i bruk på vann.
- Kollisjon/utforkjøring med sykkel som er i bruk.

Med kollisjon menes sammenstøt mellom to objekter som er i bevegelse og kommer i fysisk kontakt med hverandre, eller når kjøretøy og en fastsittende ting/innstallasjon støter sammen

Merutgifter: Utgifter som bare påløper på grunn av at et forsikringstilfelle er inntruffet.

9.4 Dobbeltforsikring/regress

Hvis det er flere som er ansvarlig for ditt tap/din skade, overtar vi din rett til erstatning for det beløp du har fått utbetalt av oss.

Er det flere forsikringer som dekker samme tap/skade, kan du velge hvilket selskap du vil bruke inntil ditt totale tap er dekket. Erstatningen utliknes forholdsmessig mellom selskapene etter omfanget av det enkelte selskaps ansvar for tapet, jf.FAL § 6-3

Har Selskapet utbetalt erstatning for et tap/en skade som etter forsikringsavtalen ikke er omfattet, plikter du, eller den du kan identifiseres med, å betale erstatningen tilbake, jf. FAL § 8-1.

C Ulykkesforsikring

1 DEFINISJONER

1.1 Behandlingsutgifter

Med behandlingsutgifter menes utgifter til behandling og reiser som følge av en ulykkeskade.

1.2 Forsikrede

Forsikrede er den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til. Se punkt 2.

1.3 Forsikringssum

Forsikringssum er det beløp som er avtalt for forsikringen og som fremkommer av forsikringsbeviset.

1.4 Forsikringstaker

Forsikringstaker er den som ifølge forsikringsbeviset har inngått forsikringsavtalen om ulykkesforsikring og har råderett over forsikringen. Forsikringstaker må ha vanlig bosted i Norden i henhold til landets folkeregister.

1.5 Forsikringstiden

Forsikringstiden er den tiden den avtalte forsikringen er i kraft. Forsikringen fornyes for ett år av gangen.

1.6 Forsikringstilfelle

Et forsikringstilfelle inntreffer når de faktiske forutsetningene som utløser rettigheter etter ulykkesforsikringen foreligger.

1.7 Medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr 373, del II og III. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser og lignende.

1.8 Ulykkeskade

Med ulykkeskade forstås fysisk skade på en person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, "et ulykkestilfelle", som inntreffer i forsikringstiden.

2 HVEM SOM ER FORSIKRET

Forsikringen gjelder for den person som

- er angitt som den forsikrede i forsikringsbeviset.
- er medlem i norsk/nordisk folketrygd når forsikringstilfellet inntreffer.

3 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder i hele verden.

4 NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder for forsikringstilfeller som inntreffer i forsikringstiden.

Forsikringen gjelder hele døgnet. Vær likevel oppmerksom på begrensningene i punkt 6.

5 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

5.1 Medisinsk invaliditet

Har ulykkesskaden ført til medisinsk invaliditet betales det invaliditetserstatning.

Retten til erstatning inntreer når ulykkesskaden skjer.

Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.

Ved invaliditetsgrad på 51 % eller mer utbetales det dobbel erstatning.

5.2 Behandlingsutgifter

Refusjon av rimelige og nødvendige behandlingsutgifter i Norden som er påløpt de to første årene etter ulykkesskaden:

Følgende behandlingsutgifter er omfattet:

- Tannbehandling
- Egenandeler hos lege med offentlig refusjonsrett
- Kiropraktikk og fysioterapi hos behandler med offentlig refusjonsrett
- Medisiner og forbindelsessaker foreskrevet av lege eller tannlege
- CT eller MR foreskrevet av lege og forhåndsgodkjent av If
- Reiseutgifter til og fra hjemstedet for nødvendig behandling.

Ved tannskader hos barn under 18 år refunderes også, etter forhåndsgodkjennelse av Selskapet, utgifter til første permanente tannbehandling (bro, krone og lignende) selv om sluttbehandlingen må utsettes ut over to år på grunn av barnets alder. Oppgjør skal dog skje senest 10 år etter utgangen av det året som skaden inntraff, basert på kostnadsoverslag fra tannlege og/eller tanntekniker.

Det er en forutsetning at utgiftene ikke kan kreves dekket fra annet hold.

5.3 Dødsfall

Hvis forsikrede dør som følge av en ulykkesskade som har inntruffet i forsikringstiden, utbetales dødsfallserstatning.

Retten til erstatning inntreer når ulykkesskaden skjer.

6 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER. BEGRENSNINGER

6.1 Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker o.l.

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker o.l. som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99 i henhold til ICD-10*), og følger av slike.

*) Den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer, 10. revisjon med senere endringer, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon.

6.2 Tannskader

Tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.

6.3 Sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptisk anfall, bevissthetstap, hjerneslag eller lignende.

Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- slagtilfelle
- hjerteinfarkt
- kreft
- smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggstøtten, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse
- infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom en vevsskade som følge av en ulykkeshendelse.

Stikk og bitt av insekt regnes ikke som ulykkeshendelse.

6.4 Medisinsk behandling og bruk av medikamenter

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling, og lignende eller ved inntak av medikamenter, med mindre den forsikrede er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade som Selskapet svarer for.

6.5 Forgifting

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes forgifting gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.

6.6 Arr og vansiring

Forsikringen gir ikke rett til utbetaling ved arr og vansiring som gir invaliditetsgrad på mindre enn 15 %.

6.7 Profesjonell idrett og ekspedisjoner

Forsikringen omfatter ikke ulykkeskader som følge av deltakelse i sport, idrett og ekspedisjoner som gir forsikrede brutto inntekt og/eller sponsormidler på mer enn 2G per år (G = folketrygdens grunnbeløp).

6.8 Yrkesutøvelse med særlig risiko

Forsikringen gjelder ikke når forsikrede utøver følgende yrkesaktiviteter, eller oppholder seg på arbeidsstedet:

- dykking
- all virksomhet offshore
- yrkesfiske
- tjenestegjøring ombord i militære kjøre-, sjø- og luftfartøy
- produksjonsarbeid i steinbrudd, sand- og grustak
- all virksomhet knyttet til fremstilling, lagring, bruk og transport av eksplosiver
- stuntaktivitet og luftakrobatikk.

Forsikringen omfatter heller ikke ulykkeskade som oppstår under opphold i krigssone eller områder hvor det foregår eller forventes å oppstå alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden, når formålet med oppholdet er å sikre mediedekning av begivenhetene.

6.9 Militære operasjoner

Forsikringen omfatter ikke ulykkeskader som følge av deltakelse i fredsbevarende styrker eller andre lands og organisasjoners militære og paramilitære styrker.

6.10 Slagsmål, forbrytelser og gjengjeldelsesforhold

Forsikringen gjelder ikke ulykkeskade som skyldes at den forsikrede:

- frivillig deltar i slagsmål eller forbrytelse, eller
- er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i straffbar handling.

6.11 Forsett og selvmord

Er forsikringstilfellet forsettlig fremkalt, er Selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde skal i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, nemlig legemsskaden.

Selskapet svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse, jf. FAL § 13-8.

6.12 Uaktsomhet

Er forsikringstilfellet fremkalt og/eller omfanget av det økt som følge av grov uaktsomhet, kan Selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det bl.a. legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet og om forsikrede var i selvforskyldt rus. Jf FAL par 13-9.

6.13 Særlige begrensninger ved behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter ikke følgende behandlingsutgifter:

- Behandlingsutgifter ved tannskade som følge av tygging eller biting.
- Merutgifter til undersøkelse, behandling eller opptrening i private helseinstitusjoner eller hos privatpraktiserende leger/behandlere uten offentlig refusjonsrett.
- Utgifter til hjelpemidler.
- Redningsaksjoner og transport fra skadestedet.

7 SKADEOPPGJØR

7.1 Generelt

7.1.1 Melding om skade

Når et ulykkestilfelle har inntruffet, må melding sendes Selskapet omgående.

7.1.2 Opplysningsplikt og dokumentasjon

Den som vil fremme krav mot Selskapet, skal gi Selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for ham eller henne, og som Selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale erstatningen.

7.1.3 Lege- og spesialisterklæringer

Den forsikrede og Selskapet har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Hvis Selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.

Hvis den forsikrede befinner seg utenfor Norge kan Selskapet kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Legens honorar betales av Selskapet.

7.1.4 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkeskaden, har medvirket til det forhold som gir rett til utbetaling under forsikringen.

7.2 Når erstatningen utbetales og hvordan den beregnes

7.2.1 Medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatningen kommer til utbetaling når forsikringstilfellet er inntruffet, Selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgraden som ulykkesskaden representerer, og avtalt forsikringssum. Ved rett til dobbel erstatning dobles forsikringssummen ved invaliditetsgrad på 51 % eller mer.

Hvis et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering. Hvis ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditetsgraden blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se også punkt 7.1.4.

7.2.2 Behandlingsutgifter

Behandlingsutgiftene kommer til utbetaling når Selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon for utgiftene. Behandlingsutgiftene må dokumenteres med originale bilag.

Behandlingsutgifter dekkes bare som om forsikrede hadde vært medlem av norsk folketrygd.

7.2.3 Dødsfall

Dødsfallerstatningen kommer til utbetaling når dødsfallet er inntruffet, Selskapet har mottatt kravet med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne sitt endelige ansvar.

Medfører ulykkesskaden at forsikrede dør innen to år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag.

Dør den forsikrede av annen årsak innen to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør den forsikrede senere enn to år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som ulykkesskaden ville ha medført.

7.3 Hvem utbetalingen går til

7.3.1 Medisinsk invaliditet

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.

7.3.2 Behandlingsutgifter

Forsikringsutbetalingen tilfaller den forsikrede.

7.3.3 Dødsfall

Utbetalingen av forsikringssummen følger bestemmelsene i FAL kap 15:

Hovedregler

Forsikringsutbetalingen tilfaller forsikringstaker.

Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle/registrerte partner. Har ikke avdøde slike, eller de ikke lenger er i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

8 AVVIK FRA GENERELLE VILKÅR

8.1 Jordskjelv og vulkanske utbrudd utenfor Norge

Selskapet svarer for ulykkesskade som skyldes jordskjelv eller vulkanske utbrudd utenfor Norge, uten hensyn til bestemmelsen i Generelle vilkår punkt 1.1.

8.2 Krig som oppstår ved reiser i utlandet utenfor EØS-området

Generelle vilkår punkt 1.2 lempes ved at Selskapet allikevel svarer for ulykkesskade som oppstår under reise utenfor EØS-området, og skaden har sammenheng med krig med videre, når innreise fant sted før området ble erklært som risikoområde av Det kongelige norske utenriksdepartement. Selskapets ansvar er begrenset til å omfatte skader som inntreffer de første 30 dagene etter at slik erklæring er gitt.

Denne lempingen gjelder ikke for slike skader som skjer på den norske kontinentalsokkel og Svalbard.

D Ansvarsforsikring

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR (SIKREDE)

Ansvarsforsikringen gjelder for

- deg som privatperson som er nevnt i forsikringsbeviset.

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Ansvarsforsikringen gjelder for skade, jf. punkt D.3.

- som inntreffer i Norden eller i løpet av de første 45 dager av en reise utenfor Norden regnet fra du forlater bostedsadressen forsikringen er registrert på til du er tilbake på samme adresse og
- som sikrede er rettslig erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i det enkelte land.

3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

3.1 Rettslig erstatningsansvar

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede har voldt i egenskap av privatperson.

Med skade forstås personskade eller tingskade:

1. Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør
2. Tingskade anses inntruffet når løseøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skaden ikke overstiger egenandelen.

Skaden må være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden. Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

4 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen ikke ansvar

1. som sikrede har påtatt seg å bære og som går ut over alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.
2. for skade på ting som sikrede har til leie, lån, bruk eller oppbevaring.
3. for ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr 26 om skadeserstatning, paragrafene 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l.

4. Overfor ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn, samt ektefelle og samboere av dem som er nevnt. Det er familieforholdet på det tidspunkt skaden forvoldes, som legges til grunn
5. overfor virksomhet som drives eller disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller sikredes familie har vesentlig eierinteresse.
6. som eier, fører eller bruker av
  - motorkjøretøy, eller arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører, eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg brukt på eller i tilknytning til egen eiendom.
  - seilbåt eller motordrevet fartøy. Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører, eller bruker av seilbrett, kano, kajakk og båt under 15 fot med motor mindre enn 10hk.
  - luftfartøy (hangglider og paraglider uten motor regnes i denne sammenheng ikke som luftfartøy).
  - registrert trav- eller galopphest.
7. for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, pelings- og rivingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.
8. for foreldres objektive ansvar for barns skadeforvoldelse etter Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, paragraf 1-2 nr. 2.
9. under utøvelse av yrkes- eller ervervsvirksomhet
10. som eier av fast eiendom.
11. for skade som er voldt ved forsettlig handling eller unnlattelse, og følger av slik skade.
12. for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følge herav, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Sikkerhetsforskrifter:

Sikrede skal sørge for at myndighetenes regler for tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker herunder beholdere med brannfarlig væske og andre kjemikalier følges.

Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter: Hvis sikrede har forsømt å overholde sikkerhetsforskrifter eller påse at de blir overholdt, og det fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, kan utbetalingen under forsikringen helt eller delvis falle bort, jf. FAL par. 4-8.

13. ved overføring av smittsom sykdom mellom mennesker, uavhengig av på hvilken måte smitten finner sted.
14. for tingskade ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.

5 FORSIKRINGSSUM

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til 6 000 000 kroner ved hvert skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

6 EGENANDEL

Sikredes egenandel er 4 000 kroner ved hvert skadetilfelle.

7 SIKREDES PLIKTER VED SKADE

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold. Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller mot Selskapet, plikter sikrede:

- omgående å gi Selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Selskapet finner nødvendig, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Selskapets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Selskapet.

8 BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV

1. Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, tilligger det Selskapet å:
  - utrede om erstatningsansvar foreligger
  - forhandle med kravstilleren
  - om nødvendig prosedere saken for domstolene.
2. Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av Selskapet betales av Selskapet i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt under punkt E.

3. Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

E Rettshjelpsforsikring

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR (SIKREDE)

Rettshjelpsforsikringen gjelder for deg som privatperson nevnt i forsikringsbeviset.

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Rettshjelpsforsikringen gjelder i Norden og for tvist oppstått under de første 45 dager per reise utenfor Norden, regnet fra du forlater bostedsadressen forsikringen er registrert på og til du er tilbake på samme adresse.

3 FORSIKRINGENS ANVENDELSEOMRÅDE

1. Forsikringen kommer til anvendelse når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson når forsikringen omfatter innbo og løsøre i boligen.

Rettshjelpsutgifter for juridiske personer som selskaper, dødsbo, herunder privat skifte, borettslag, andelslag, stiftelse o.l., dekkes ikke - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.

2. Tvist etter at leilighet/andelsbolig er solgt

Hvis den forsikrede bolig er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes tvist hvor sikrede er part i tvist som tidligere eier.

Forsikringen dekker likevel ikke sikredes rettshjelpsutgifter hvor det foreligger eierskifteforsikring /ansvarsforsikring. Rettshjelpsforsikringen kommer likevel til anvendelse der det foreligger skriftlig avslag om at tvisten faller utenfor eierskifte-/ansvarsforsikringens dekningsområde.

3. Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny bolig som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og tegnet egen forsikring på, dekkes rettshjelpsutgifter hvis sikrede har hatt løpende forsikringsforhold i Selskapet for bolig siden kjøpstidspunktet.
4. Hvis den forsikrede boligen fraflyttes uten at den er solgt, dekkes tvist hvor sikrede er part i tvist i egenskap av eier hvis sikrede har hatt løpende forsikringsforhold i Selskapet for bolig siden fraflyttingen.

4 UTGIFTER SOM IKKE DEKKES

Selskapet dekker ikke

1. utgifter ved tvist som gjelder annen fast eiendom enn den eiendommen innboforsikringen er knyttet til.
2. utgifter ved tvist som eier, fører eller bruker av
  - motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, Likevel dekkes tvist som gjelder eier, fører eller bruker av arbeidsmaskineri som ikke kan kjøre fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg brukt på eller i tilknytning til egen eiendom.

- båt, luftfartøy. (Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenheng ikke som båt. Hangglider og paraglider uten motor anses i denne sammenheng ikke som luftfartøy).

- Registrert trav- eller galopphest

3. utgifter ved tvist i saker om personskade, før det fra motpart eller motparts forsikringsselskap, foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand og sak er anlagt for de alminnelige domstoler.
4. utgifter ved tvist som gjelder ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom.

5 FORSIKRINGSSUM

Den samlede erstatning for hver tvist er begrenset til 10 000 kroner for tvister oppstått på reise utenfor Norden. For tvist i Norden se Generelle vilkår punkt 16.4 (for tiden 100 000 kroner).

6 EGENANDEL

Det er ingen egenandel for tvister oppstått på reise utenfor Norden.

7 ØVRIGE BESTEMMELSER FOR RETTSHJELP

Øvrige bestemmelser for rettshjelp finnes i Generelle Vilkårs punkt 16.

F If Start - utveksling

Hvis det fremgår av forsikringsbeviset at det er tegnet If Start – Utveksling, er gyldighetsområdet for forsikringen utvidet til å omfatte studiested i utlandet som angitt i forsikringsbeviset.

1 INNBOFORSIKRING

Innboforsikring er utvidet til også å gjelde på din faste bolig på studiestedet. Forsikringssummen på innbo og løsøre utenfor Norden er begrenset til 100 000 kroner.

2 REISEFORSIKRING

Reiseforsikringen er utvidet til å gjelde under oppholdet på studiestedet i det geografiske område og for det tidsrom som vil gå fram av forsikringsbeviset på ferie- og fritidsreiser i hele verden i inntil 45 dager per reise, regnet fra bostedsadressen på studiestedet og til du er tilbake på samme sted.

3 ANSVARSFORSIKRING

Ansvarsforsikringen er utvidet til å omfatte ditt rettslige erstatningsansvar for skade du har voldt i egenskap av privatperson etter gjeldene rett i det enkelte land, som inntreffer på studiested i utlandet som nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet) eller i løpet av de første 45 dagene av en reise utenfor studiestedet regnet fra du forlater bostedsadressen nevnt i forsikringsbeviset til du er tilbake på samme adresse.

4 RETTSHJELPSFORSIKRING

Punkt E. Rettshjelpsforsikring er utvidet til å gjelde på studiested i utlandet som nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet) og for tvist som oppstår de første 45 dagene av en reise utenfor studiestedet regnet fra du forlater bostedsadressen nevnt i forsikringsbeviset til du er tilbake på samme adresse.

Forsikringssummen er begrenset til 10 000 kroner for tvist som oppstår utenfor Norden.